

**UNIWERSYTET GDAŃSKI KATEDRA PRAWA  
ADMINISTRACYJNEGO**

**PRAWO ADMINISTRACYJNE**

(program wykładu)

**I. PROBLEMY POWSZECHNEGO (MATERIALNEGO)  
PRAWA ADMINISTRACYJNEGO**

**1. GENEZA I ROZWÓJ PRAWA ADMINISTRACYJNEGO ORAZ NAUKI  
PRAWA ADMINISTRACYJNEGO**

1.1. Powstanie i wpływ sądownictwa administracyjnego na wyodrębnienie gałęzi prawa administracyjnego

1.1.1. Zasada podziału władz wg Monteskiusza

1.1.2. Sądowa kontrola administracji w Anglii (później w Wielkiej Brytanii)

1.1.3. Uwarunkowania powstania sądownictwa administracyjnego we Francji

1.1.4. Conseil d'Etat jako organ administracji o kompetencjach w części sądowych

1.1.5. Orzecznictwo sądów administracyjnych i jego „przenikanie” do ustawodawstwa – początki wyodrębnienia się prawa administracyjnego jako gałęzi prawa

1.1.6. Rozwój sądowej kontroli administracji w innych państwach Europy

1.1.7. Usytuowanie administracji publicznej w aparacie państwa wg zasady podziału władz

1.2. Rozwój prawa administracyjnego i poglądów na pojęcie prawa administracyjnego

1.2.1. Stan prawa administracyjnego w II Rzeczpospolitej – znaczenie Najwyższego Trybunału Administracyjnego

1.2.2. Res internae jako „relacja” władzy wykonawczej do władzy ustawodawczej

1.2.3. Uznanie administracyjne jako „relacja” władzy wykonawczej do władzy sądowniczej

1.2.4. Sytuacja powstała w Polsce po II wojnie światowej

1.2.4.1. Niereaktywowanie sądownictwa administracyjnego

1.2.4.2. Upaństwowienie środków produkcji

1.2.4.3. Likwidacja samorządu terytorialnego

1.2.5. Pojęcie prawa administracyjnego wg M. Jaroszyńskiego

- 1.2.6. Dwa pojęcia prawa administracyjnego wg J. Starościaka
  - 1.2.6.1. Pojęcie odwołujące się do kategorii prawnych form działania
  - 1.2.6.2. Pojęcie odwołujące się do kategorii stosunku administracyjno-prawnego
- 1.2.7. Koncepcja prawa administracyjnego wg W. Dawidowicza
- 1.2.8. Teoretyczne problemy wyodrębnienia administracyjnego prawa materialnego, prawa ustrojowego administracji publicznej i prawa postępowania administracyjnego
- 1.3. Normy kształtujące sytuację prawną adresatów w prawie administracyjnym
  - 1.3.1.  $NPA_p$  – normy pośrednio kształtujące sytuację prawną adresatów w prawie administracyjnym
  - 1.3.2.  $NPA_b$  – normy bezpośrednio kształtujące sytuację prawną adresatów w prawie administracyjnym

## **2. CECHY POWSZECHNEGO (MATERIALNEGO) PRAWA ADMINISTRACYJNEGO**

- 2.1. Prawo administracyjne jako prawo ochrony dobra wspólnego
- 2.2. Prawo administracyjne jako ius cogens
- 2.3. Prawo administracyjne jako prawo powszechne
- 2.4. Prawo administracyjne jako prawo o charakterze niespornym
- 2.5. Prawo administracyjne jako prawo obywatelskie
- 2.6. Prawo administracyjne jako prawo sądowe
- 2.7. Prawo administracyjne jako prawo dysponujące odpowiedzialnością w postaci egzekucji administracyjnej
- 2.8. Prawo administracyjne jako prawo nieskodyfikowane

## **3. STOSUNEK POWSZECHNEGO (MATERIALNEGO) PRAWA ADMINISTRACYJNEGO DO INNYCH GAŁĘZI PRAWA**

- 3.1. Prawo administracyjne a prawo konstytucyjne
- 3.2. Prawo administracyjne a prawo cywilne
- 3.3. Prawo administracyjne a prawo karne
- 3.4. Prawo administracyjne a prawo pracy

## **4. ŹRÓDŁA PRAWA ADMINISTRACYJNEGO**

- 4.1. Źródła prawa administracyjnego w Konstytucji RP
- 4.2. Konstytucyjne uwarunkowania stanowienia prawa przez organy administracji publicznej
- 4.3. Stanowienie prawa przez organy centralne
- 4.4. Stanowienie prawa przez organy terenowe
- 4.5. Rola zwyczajów w prawie administracyjnym

- 4.6. Rola doktryny i orzecznictwa sądowego
- 4.7. Ogłaszanie źródeł prawa administracyjnego

## **5.ZAGADNIENIA STOSOWANIA NORM ADMINISTRACYJNEGO PRAWA MATERIALNEGO POŚREDNIO KSZTAŁTUJĄCYCH SYTUACJĘ PRAWNĄ ADRESATA**

- 5.1. Pojęcie i etapy stosowania prawa
- 5.2. Cechy decyzyjnego modelu stosowania prawa
- 5.3. Sprawa administracyjna, interes prawny oraz strona w procesie stosowania norm prawa administracyjnego
- 5.4. Zagadnienia uznania administracyjnego w procesie stosowania norm prawa administracyjnego
  - 5.4.1. Teoria G. Jellinka
  - 5.4.2. Teoria R. Launa
  - 5.4.3. Uznanie jako „wykładnia zwrotów niedookreślonych”
  - 5.4.4. Uznanie administracyjne w przypadku zastosowania w treści przepisu wyrazu „może”
  - 5.4.5. Uznanie administracyjne w sytuacji ustawowej dopuszczalności wyboru następstw prawnych – „A lub B”, „A albo B”
  - 5.4.6. Rekomendacja nr R (80) 2 Komitetu Ministrów Rady Europy dotycząca wykonywania dyskrecjonalnych kompetencji administracji przyjęta 11 marca 1980 r. na 316 posiedzeniu wiceministrów
- 5.5. Decyzja administracyjna jako rezultat stosowania prawa
  - 5.5.1. Decyzja administracyjna jako akt kształtujący sytuację prawną adresata
  - 5.5.2. Decyzja administracyjna jako akt kształtujący stosunek administracyjno-prawny
- 5.6. Decyzja administracyjna a akt administracyjny
- 5.7. Zagadnienie sukcesji konsekwencji prawnych wynikających z decyzji administracyjnej
- 5.8. Rodzaje decyzji administracyjnych uprawniających (zezwolenia, pozwolenia, koncesje, licencje)
- 5.9. Decyzje administracyjne nakładające obowiązki
- 5.10. Utrata mocy obowiązującej przez decyzję administracyjną

## **6.ZAGADNIENIA KONTROLI PRZESTRZEGANIA NORM PRAWA ADMINISTRACYJNEGO MATERIALNEGO BEZPOŚREDNIO KSZTAŁTUJĄCYCH SYTUACJĘ PRAWNĄ ADRESATA**

- 6.1. Pojęcie kontroli przestrzegania prawa
- 6.2. Cechy i przebieg kontroli przestrzegania prawa

6.3. Rezultaty kontroli przestrzegania prawa

## **7. OBOWIĄZKI, WOLNOŚCI I UPRAWNIENIA W MATERIALNYM PRAWIE ADMINISTRACYJNYM**

7.1. Obowiązek – pojęcia, postaci, rodzaje

7.2. Wolność – pojęcia, postaci, rodzaje

7.3. Uprawnienie – pojęcia, postaci, rodzaje

## **8. PUBLICZNE PRAWA PODMIOTOWE – ZAGADNIENIA PODSTAWOWE**

## **9. WYBRANE INSTYTUCJE I URZĄDZENIA ADMINISTRACYJNEGO PRAWA MATERIALNEGO**

9.1. Instytucja świadczeń publicznych

9.2. Status prawny rzeczy publicznych i majątku publicznego

9.3. Instytucja obszaru specjalnego o szczególnym reżimie prawa administracyjnego

9.4. Czynności ewidencyjne i rejestracyjne w zakresie materialnego prawa administracyjnego

## **10. FORMY DZIAŁANIA PODMIOTÓW ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**

## **11. SANKCJONOWANIE NORM PRAWA ADMINISTRACYJNEGO**

11.1. Środki egzekucji administracyjnej

11.2. Sankcje karne

## **12. INSTYTUCJE STANÓW NADZWYCZAJNYCH**

# **II. PROBLEMY USTROJOWEGO PRAWA ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**

## **1. PODSTAWOWE POJĘCIA I KONSTRUKCJE TEORETYCZNE**

1.1. Pojęcie administracji

1.2. Pojęcie prawa ustrojowego

1.3. Pojęcia: zakres działania; kompetencja; kontrola; nadzór; kierownictwo; centralizacja; decentralizacja; koncentracja; dekoncentracja; koordynacja

## **2. MODELE ORGANIZACJI APARATU ADMINISTRACYJNEGO**

2.1. Model scentralizowany (pojęcie hierarchicznego podporządkowania)

2.2. Model zdecentralizowany (pojęcie więzi nadzoru organizacyjnego)

## **3. PRACOWNICY ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**

## **4. ODPOWIEDZIALNOŚĆ ODSZKODOWAWCZA ZA DZIAŁALNOŚĆ ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**

## **5. PRAWO DO DOBREJ ADMINISTRACJI**

## **6. ZAGADNIENIE PRYWATYZACJI ZADAŃ ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**

## **7. ADMINISTRACJA PUBLICZNA JAKO PRZEDMIOT BADAŃ INNYCH NAUK**

### **Literatura:**

J. Zimmermann, Prawo administracyjne, wyd. 6, Warszawa 2014 (lub wydanie późniejsze);

E. Bojanowski, K. Żukowski (red.), Leksykon prawa administracyjnego. 100 podstawowych pojęć, Warszawa 2009;